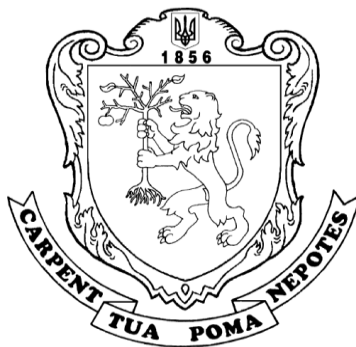

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет механіки, енергетики та інформаційних технологій
Кафедра фізики, теоретичної механіки та безпеки виробництва

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Безпека життєдіяльності та охорона праці»

Спеціальність 191- «Архітектура та містобудування»
ОС «Бакалавр»

Львів 2024

АНОТАЦІЯ КУРСУ

У межах зазначеного курсу здобувачі вищої освіти формують інтегральну, загальні та спеціальні (фахові) компетентності, а саме опановують знання з технологічних методів захисту складових навколишнього середовища від дії надзвичайних ситуацій різного походження..

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Вивчення загальних питань безпеки життєдіяльності та охорони праці з урахуванням особливостей підготовки молодших спеціалістів та бакалаврів за відповідними напрямками підготовки та майбутньої професійної діяльності випускників..
2. Здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

4 кредити (120 годин): 48 годин аудиторної роботи, 72 години самостійної роботи.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення курсу «Безпека життєдіяльності та охорона праці» є надання знань, умінь, здатностей для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах, з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання.

Основним завданням вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці» є ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності та забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийняттого ризику.

При вивченні курсу «Безпека життєдіяльності та охорона праці» студенти повинні володіти наступними **загальними та фаховими компетентностями**:

- здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- здатність дотримуватися вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил, технічних регламентів, інших нормативних документів у сферах містобудування та архітектури при здійсненні нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту будівель і споруд;
- здатність до аналізу і оцінювання природнокліматичних, екологічних, інженерно-технічних, соціальнодемографічних і архітектурно-містобудівних умов архітектурного проєктування;
- здатність до розробки архітектурно-містобудівних рішень з урахуванням безпекових і санітарно-гігієнічних, інженернотехнічних і енергозберігаючих, техніко-економічних вимог і розрахунків.

Програмні результати навчання:

- застосовувати теорії та методи фізико-математичних, природничих, технічних та гуманітарних наук для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування;
- оцінювати фактори і вимоги, що визначають передумови архітектурно та містобудівного проектування;
- забезпечувати дотримання санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних, економічних, безпекових нормативних вимог в архітектурно-містобудівному проектуванні;
- розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонованих рішень у сфері містобудування та архітектури.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни (зміст)

Розділ 1. Безпека життєдіяльності.

- Тема 1.** Основи безпеки життєдіяльності.
- Тема 2.** Життєдіяльність у побутовій сфері.
- Тема 3.** Основи фізіологічної безпеки людини.
- Тема 4.** Основи радіаційної безпеки.
- Тема 5.** Негативна дія різних чинників на організм людини.
- Тема 6.** Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій.
- Тема 7.** Шляхи підвищення життєдіяльності людини.
- Тема 8.** Специфічні надзвичайні ситуації, які можливі на території України.

Розділ 2. Охорона праці.

- Тема 9.** Місце і значення навчальної дисципліни «Основи охорони праці»
- Тема 10.** Законодавча та нормативна база України про охорону праці.
- Тема 11.** Навчання з питань охорони праці.
- Тема 12.** Основи виробничої безпеки. Електробезпека.
- Тема 13.** Основи фізіології та гігієни праці.
- Тема 14.** Вібрація. Шум, ультразвук та інфразвук. Іонізуючі випромінювання.
- Тема 15.** Освітлення виробничих приміщень.
- Тема 16.** Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекції, семінарські заняття, консультації.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції – бесіди і лекції-візуалізації. Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти.

Лекція-візуалізація – візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядають технічними засобами навчання або аудіо-відеотехніки. При проведенні семінарських занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як робота у малих групах або дискусія.

Здобувачі вищої освіти працюють з друкованим інформативним матеріалом або з матеріалом мережі Інтернет, виконують усні та письмові завдання (контрольні питання або тести), виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як індивідуальні проекти. Програмою передбачено такі проекти для формування професійної компетентності: виступ за темою індивідуального науково-дослідного завдання (або з темою самостійного вивчення дисципліни) та виступ-інформування за темами семінарських занять (у вигляді презентації або реферату).

Завдання для самостійного вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми
1.	Основні медико-біологічні та соціальні проблеми здоров'я людини.
2.	Значення рис та якостей характеру людини на безпеку життєдіяльності.
3.	Вплив на організм людини радіоактивних речовин.
4.	Екологічні проблеми глобального характеру.
5.	Характеристика основних видів харчових речовин та їх роль в процесі обміну речовин.
6.	Основні принципи радіозахисного харчування.
7.	Наслідки Чорнобильської катастрофи для України та для людства в цілому.
8.	Фактори, які знижують працездатність.
9.	Поняття, мета та завдання дисципліни «Основи охорони праці». Історія предмету, його сучасний стан в Україні та перспективи розвитку на майбутнє.
10.	Праця - найвища форма діяльності людини, еволюція її різновидів та класифікація за різними принципами. Планування та фінансування заходів з охорони праці. Види планування та контролю стану охорони праці. Виявлення, оцінка та зменшення ризиків небезпечних подій.
11.	Основні причини виробничих травм та професійних захворювань. Необхідність проведення та основні методи аналізу виробничого травматизму
12.	Шкідливі хімічні речовини, біологічні чинники, виробничий пил. Вібрація, шум, інфразвук, ультразвук. Виробничі випромінювання. Мікроклімат робочої зони.
13.	Вимоги техніки безпеки до виробничих приміщень, робочих місць та обладнання для різних технологічних процесів.
14.	Забезпечення безпечної евакуації персоналу. Пожежна безпека технологічного устаткування, обладнання, систем опалення, вентиляції.
15.	Обов'язки та права суб'єктів страхування від нещасних випадків. Обов'язки Фонду. Права та обов'язки застрахованої особи. Права та обов'язки роботодавця як страхувальника.
16.	Науковий зміст курсу ООП, його структура та зв'язки з іншими дисциплінами. Соціально-економічне значення охорони праці.

**План лекційних занять з дисципліни
«Безпека життєдіяльності та охорона праці»**

№ з/п	Тема, питання що вивчаються	К-сть год.
-------	-----------------------------	------------

1.	РОЗДІЛ 1. БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ Тема 1. Основи безпеки життєдіяльності. Актуальність і завдання безпеки життєдіяльності. Причини виникнення надзвичайних ситуацій (НС) та визначення термінів. Запобігання виникненню НС. Теорія небезпеки та ризику. Означення і вимірювання ризику. Методологія і дослідження ризику.	1
2.	Тема 2 Життєдіяльність у побутовій сфері Дія шуму і вібрації на організм людини. Іонізуючі випромінювання, радіаційна безпека. Електромагнітні поля. Небезпека електричного струму. Хімічні і біологічні фактори небезпек. Психологічні фактори небезпек. Інші небезпеки.	1
3.	Тема 3. Основи фізіологічної безпеки людини. Суть безпеки організму людини. Поняття про аналізатори (механізм сприйняття інформації). Зоровий аналізатор, освітлення та колір. Слуховий аналізатор і дія шуму на людину. Значення шкірного аналізатора.. Вплив негативних факторів на здоров'я людини.	1
4.	Тема 4. Основи радіаційної безпеки. Джерела та характеристика іонізуючих випромінювань. Небезпечна дія радону на життєдіяльність. Вплив радіації на людину.	1
5.	Тема 5. Негативна дія різних чинників на організм людини. Медико-біологічні та соціальні проблеми здоров'я. Вплив негативних чинників на здоров'я людини. Психофізіологічні чинники безпеки. Загальна характеристика трудової діяльності. Розумова та фізична діяльність. Втома і перевтома. Психічне травмування і конфлікт. Захворювання (хворобливий стан). Алкоголізм та алкоголь. Наркотики і наркоманія. Нікотин і нікотиноманія. Особливості психофізіологічного стану підлітків, жінок, та людей похилого віку.	1
6	Тема 6. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій Основні завдання захисту населення від надзвичайних ситуацій НС. Оповіщення та інформування суб'єктів забезпечення цивільного захисту про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій. Укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту та евакуаційні заходи. Інженерний захист територій. Радіаційний і хімічний захист населення і територій. Індивідуальний і медичний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення. Біологічний захист населення, тварин і рослин. Психологічний захист населення.	1
7	Тема 7. Шляхи підвищення життєдіяльності людини. Оздоровча фізична культура.. Медико-біологічні засоби. Психологічні засоби. Профвідбір і профорієнтація.	1
8.	Тема 8. Специфічні надзвичайні ситуації, які можливі на території України. Дія космічних тіл на планету Земля. Землетруси та вулканічні виверження. Озонова діра в атмосфері нашої планети. Кислотні дощі. Локальний ядерний конфлікт та його трагічні наслідки.	1
9.	РОЗДІЛ 2. ОХОРОНА ПРАЦІ Тема 9. Місце і значення навчальної дисципліни «Основи охорони праці» Охорона праці як суспільно-економічний чинник і галузь науки. Основні етапи розвитку охорони праці. Стан охорони праці в Україні, та інших країнах. Основні поняття у галузі охорони праці, їх терміни та визначення. Предмет, структура, зміст, мета курсу „основи охорони праці”.	1
10.	Тема 10. Законодавча та нормативна база України про охорону праці Основні законодавчі акти про охорону праці. Основні положення закону України “Про охорону праці”. Найважливіші надбання закону України “Про охорону праці”. Охорона праці жінок. Охорона праці	1

	неповнолітніх. Фінансування охорони праці. Державні нормативні акти про охорону праці. Нормативні акти про охорону праці, що діють у межах підприємства.. Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці.	
11.	Тема 11. Навчання з питань охорони праці. Міжгалузеві і галузеві нормативні акти про навчання з питань охорони праці. Навчання з питань охорони праці при прийнятті на роботу і в процесі роботи. Вивчення питань охорони праці в закладах освіти. Інструктажі з питань охорони праці. Стажування (дублювання) та допуск працівників до роботи.	1
12.	Тема 12. Основи виробничої безпеки. Електробезпека. Загальні вимоги безпеки. Електробезпека.	1
13.	Тема 13. Основи фізіології та гігієни праці. Мікроклімат виробничих приміщень. Повітря робочої зони. Вентиляція виробничих приміщень. Системи опалення.	1
14.	Тема 14. Вібрація. Шум, ультразвук та інфразвук. Іонізуючі випромінювання. Параметри та види вібрації, її дія на організм людини. Заходи та засоби захисту від вібрації. Фізичні характеристики шуму. Заходи та засоби захисту від шуму. Вплив іонізуючого випромінювання на організм людини. Захист від іонізуючого випромінювання.	1
15.	Тема 15. Освітлення виробничих приміщень. Значення освітлення для успішної трудової діяльності. Основні світлотехнічні поняття та одиниці. Основні вимоги до виробничого освітлення. Види виробничого освітлення. Природне освітлення. Штучне освітлення. Експлуатація освітлювальних установок.	1
16	Тема 16. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах. Основні поняття та значення пожежної безпеки. Сучасний стан і рівень пожежної безпеки в Україні. Законодавча і нормативно-правова база пожежної безпеки. Теоретичні основи процесу горіння. Пожежо вибухонебезпечні властивості речовин і матеріалів. Джерела, шляхи і засоби забезпечення пожежної безпеки об'єктів.	1
	ВСЬОГО	16

**ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ
«Безпека життєдіяльності та охорона праці»**

№ з/п	Тема і короткий зміст заняття	К-сть год.	К-сть балів
1.	РОЗДІЛ 1. БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ Дії при загрозі або під час терористичного акту. Визначення тероризму і його прояви. Небезпека вибухових речовин. Дії громадян під час екстремальних ситуацій.	2	3
2.	Аналіз природних стихійних лих. Тектонічні стихійні лиха. Топологічні стихійні лиха. Метеорологічні стихійні лиха .Природні пожежі.	2	3
3.	Аналіз правил поведінки людини під час стихійного лиха. Дії людини до виникнення стихійного лиха. Дії людини під час стихійного лиха . Дії людини після стихійного лиха .	2	3
4.	Аналіз правил поведінки людини під час виникнення техногенних небезпек Радіаційна небезпека та дії людини. Хімічна небезпека та дії людини. Дія ртуті на організм людини.	2	3
5.	Темперамент людини : типологія, діагностика. Типи темпераментів людини. Визначення типу темпераменту за тестом Айзенка.	2	3

6.	Організація раціонального харчування людини. Принципи раціонального харчування людини. Розрахувати потребу в продуктах харчування для людини зайнятій у різних сферах діяльності (за індивідуальним завданням).	2	4
7.	Аналіз способів надання першої допомоги потерпілим. Основні причини побутового травматизму. Загальні принципи надання першої долікарської допомоги.	2	3
8.	Профілактика харчових отруєнь під час літнього оздоровлення. Збудники та джерела інфекційних харчових отруєнь. Надання першої допомоги. Профілактика кишкових інфекцій та харчових отруєнь.	2	3
9.	РОЗДІЛ 2. ОХОРОНА ПРАЦІ Вивчення законодавства України з охорони праці. Основні положення Закону України «Про охорону праці». Вивчення розділу 11 «Охорона праці» Кодексу законів про працю України. Вивчення основних вимог Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві».	2	4
10.	Аналіз виробничого травматизму. Вивчення основних причин виникнення травм та нещасних випадків на виробництві. Застосування найпоширеніших методів аналізу виробничого травматизму. Розрахунок кількісних показників, які характеризують окремі параметри травматизму.	2	3
11.	Використання індивідуальних засобів захисту та їх розрахунок. Необхідність застосування ЗІЗ для окремих категорій професій та виробництв. Державне регулювання процедури забезпечення працівників окремих професій та виробництв необхідними ЗІЗ. Класифікація, різновиди та методика підбору різних ЗІЗ. Розрахунок ЗІЗ для окремого виробничого підрозділу с.-г. підприємства.	2	3
12.	Дослідження ефективності роботи вентиляційної установки. З'ясування ролі та значення виробничої вентиляції в трудовій діяльності. Класифікація вентиляції за різними ознаками та складовими компонентами. Методика та послідовність дослідження витяжної шафи та вентиляційної установки на предмет ефективності повітрообміну. Критичний аналіз отриманих експериментальних даних.	2	3
13.	Дослідження ефективності природного та штучного виробничого освітлення. Важливість природного та штучного освітлення у виробничій діяльності людини. Прилади та методика для дослідження і розрахунку показників виробничого освітлення. Послідовність проведення експериментів, розрахунків та їх критичний аналіз з врахуванням вимог нормативних документів.	2	3
14.	Дослідження метеорологічних умов в приміщенні і на робочих місцях. З'ясування важливості мікроклімату виробничих приміщень у трудовій діяльності людини. Методика та прилади, які застосовуються для контролю за мікрокліматом. Послідовність визначення та розрахунку окремих параметрів мікроклімату. Характеристика отриманих показників із врахуванням вимог ДСТУ «Охорона праці».	2	3
15.	Вивчення первинних технічних засобів пожежогасіння. Актуальність дотримання пожежної безпеки при виробничій діяльності людини. Основні небезпеки та шкідливі чинники для людського організму, які виникають при пожежах. Класифікація приміщень, речовин та будівель і споруд за ознаками пожежної небезпеки. Класифікація та різновиди різних груп і засобів пожежогасіння. Порядок дій та реагування на виникнення пожеж.	2	3
16.	Навчання, інструктаж і перевірка знань працівників з питань охорони праці та пожежної безпеки. Вступний, первинний, повторний, позаплановий та цільовий	2	3

	інструктажі. Журнали реєстрації інструктажів з питань охорони праці. Протипожежні навчання та інструктажі.		
	Всього.	32	50

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- 1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей студентів).*
 - 2. Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка – розв'язування задач і прикладів, підготовка рефератів, презентацій, контрольні роботи (з конкретних питань тощо) або тести*
 - 3. Практична перевірка – аналіз виробничої інформації, рішення професійних завдань.*
- Види контролю: поточний контроль, проміжна та семестрова атестація.*

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота (разом 25+25 балів)								Підсумковий тест (іспит)	Сума
розділ 1								25 балів	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
3	3	3	3	3	4	3	3		
розділ 2								25 балів	
T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16		
4	3	3	3	3	3	3	3		

T1, T2 ... T16– теми

Відпрацювання пропущених занять студентами здійснюється згідно «Положення про порядок відпрацювання студентами Львівського національного аграрного університету пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять». Студент представляє конспект а з пропущеної теми лекційного курсу та опрацьований практичний матеріал (захист роботи або контрольна чи тестові завдання)) з відповідної тематики. Самостійне вивчення навчальної дисципліни за вищевказаними темами передбачає також підготовку рефератів, доповідей, презентацій (максимальна кількість балів - 5 за одну тему, але не більше 10 б. за весь курс дисципліни).

Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах розділів. Оцінюються і завдання, виконані в аудиторії, і завдання, виконані під час самостійної роботи. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль. Загальні критерії оцінок: “відмінно” – здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. “добре” – здобувач вищої освіти виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. “задовільно” – здобувач вищої освіти виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно. “незадовільно” – здобувач вищої освіти не має знань зі значної

частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.

**Питання з дисципліни
«Безпека життєдіяльності та охорона праці»,
які виносяться на залік**

1. Актуальність і завдання курсу безпека життєдіяльності.
2. Класифікація небезпек.
3. Означення і вимірювання ризику.
4. Методологія дослідження ризику.
5. Людський фактор в проблемі безпеки.
6. Поняття про аналізатори (механізм сприйняття інформації).
7. Спільні властивості аналізаторів.
8. Зоровий аналізатор, освітлення та колір.
9. Колір і безпека праці.
10. Слуховий аналізатор і дія шуму на людину.
11. Психофізіологія слуху.
12. Класифікація заходів боротьби з шумом у джерелах його утворення.
13. Класифікація заходів боротьби з шумом на шляху його поширення.
14. Класифікація заходів боротьби з шумом за допомогою організаційних та медичних заходів.
15. Методи оцінки психологічних особливостей людини. Психологічний метод (тестування).
16. Типи темпераментів залежно від основних властивостей нервово-психічних процесів.
17. Основні психологічні особливості людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
18. Пам'ять, як психологічна особливість людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
19. Увага, як психологічна особливість людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
20. Мислення, як психологічна особливість людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
21. Ризик і обережність, як психологічна особливість людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
22. Сенсомоторні реакції, як психологічні особливості людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
23. Воля, як психологічна особливість людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
24. Здібності, як психологічна особливість людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
25. Комунікабельність, як психологічна особливість людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
26. Сором'язливість, як психологічна особливість людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
27. Компетентність, як психологічна особливість людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
28. Характер і темперамент, як психологічна особливість людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
29. Емоції, як психологічна особливість людини з точки зору безпеки життєдіяльності.
30. Психічна травма (конфлікти).
31. Алкоголь і алкоголізм як фактор зниження життєдіяльності.
32. Наркотики і наркоманія як фактор зниження життєдіяльності.
33. Втома і перевтома.
34. Хворобливі стани (захворювання).

35. Особливості психофізіологічного стану підлітків.
36. Особливості психофізіологічного стану жінок.
37. Особливості психофізіологічного людей похилого віку.
38. Методи визначення працездатності людини.
39. Оздоровча фізична культура.
40. Медико-біологічні засоби.
41. Психологічні засоби, як медико-біологічний засіб підвищення життєдіяльності.
42. Профвідбір і профорієнтація, як засіб підвищення життєдіяльності.
43. Українська національна система тіловиховання людини
44. Медико-біологічні засоби підвищення життєдіяльності.
45. Раціональне харчування, як медико-біологічний засіб підвищення життєдіяльності.
46. Поняття, мета та завдання дисципліни "Основи охорони праці".
47. Історія охорони праці, її сучасний стан та перспективи розвитку у майбутньому.
48. Соціально-економічне значення охорони праці. Методика оцінки втрат від виробничого травматизму.
49. Поняття та класифікація шкідливих та небезпечних виробничих чинників.
50. Закон України "Про охорону праці" та його основні положення.
51. Основні законодавчі акти про охорону праці, їх правове поле та сфера дії.
52. Основні принципи державної політики в галузі охорони праці.
53. Методи аналізу виробничого травматизму.
54. Умови праці та їх вплив на працездатність людини і охорону її праці.
55. Поняття про мікроклімат робочої зони. Нормування та контроль параметрів мікроклімату.
56. Статистичний метод аналізу виробничого травматизму та його показники.
57. Оцінка втрат від виробничого травматизму.
58. Джерела виникнення та класифікація небезпечних та шкідливих виробничих чинників.
59. Шкідливі речовини та їх поділ за дією на організм людини та безпекою.
60. Поняття про ГДР шкідливого чинника та ГДК шкідливої речовини.
61. Основні групи причин виробничого травматизму та необхідність його аналізу.
62. Основні методи аналізу виробничого травматизму та їх характеристика.
63. Організація служби охорони праці на підприємстві та її завдання.
64. Особливості монографічного, топографічного та економічного методів аналізу травматизму.
65. Оцінка втрат від виробничого травматизму та їх елементи.
66. Індивідуальні та колективні засоби захисту працівників від шкідливих речовин та небезпечних чинників.
67. Права та обов'язки служби охорони праці на підприємствах.
68. Мета та основні функції управління охороною праці.
69. Паспортизація умов праці та її складові елементи. Карта умов праці.
70. Гарантії охорони праці жінок та підлітків чинним трудовим законодавством.
71. Права та обов'язки спеціаліста з охорони праці та його служби.
72. Порядок проведення атестації робочих місць.
73. Планування та фінансування заходів з охорони праці.
74. Навчання з питань охорони праці та його основні принципи. Види інструктажів з техніки безпеки.
75. Інструктажі з питань охорони праці, їх види та зміст.
76. Групи нормативних документів з охорони праці їх характеристика.
77. Порядок проведення інструктажів з охорони праці.
78. Органи державного нагляду за охороною праці та їх основні повноваження та

- права.
79. Державний та громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці.
 80. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків на виробництві.
 81. Порядок та терміни розслідування нещасних випадків. Склад комісії. Акт форми Н-1 про нещасний випадок.
 82. Класифікація причин нещасних випадків.
 83. Спеціальне розслідування нещасних випадків, особливості його застосування та проведення.
 84. Категорії аварій. Розслідування та облік аварій.
 85. Шкідливі речовини та їх поділ за дією на організм людини. Поняття ГДК шкідливої речовини.
 86. Планування території, виробничих приміщень і робочих місць.
 87. Класифікація вантажів за масою, небезпечністю та технологічними властивостями.
 88. Методика та прилади для контролю за параметрами мікроклімату.
 89. Загальні заходи та засоби нормалізації параметрів мікроклімату.
 90. Повітря робочої зони та джерела його забруднення. Види отруень.

Рекомендована література

Базова

1. Пістун І. П., Березовецький А.П., Тубальцев А.М. Безпека життєдіяльності: курс лекцій. Львів: Сполом. 2003. 184 с.
2. Тимочко В.О., Городецький І.М., Березовецький А.П., Ковальчук Ю.О., Мазур І.Б., Сафонов С.А., Стефанишин В.Ю. Безпека життєдіяльності та охорона праці. Практикум: навчальне видання. Львів: Сполом, 2022. 376 с.
3. Пістун І.П., Березовецький А.П., Трунова І.О., Кельман І.І., Затварська Т.Ю. Охорона праці. Практикум: навчальний посібник. Львів: Тріада плюс, 2011. 436 с.

Допоміжна

1. Безпека життєдіяльності / за ред. Є.П.Желібо. Київ: Каравела, 2001. 320 с.
2. Джигерей В.С., Жидецький В.Ц. Безпека життєдіяльності. Львів: Афіша, 2000. 256 с.
3. Пістун І. П., Піщенко В.Ф., Березовецький А.П. Безпека життєдіяльності: Львів: Світ, 1995. 288 с.
4. Пістун І.П., Кіт Ю.В., Березовецький А.П. Практикум з безпеки життєдіяльності / за заг. ред. канд. техн. наук І. П. Пістуна. Суми: Університетська книга, 2004. 232 с.
5. Березовецька І.А., Трунова І.О., Березовецький А.П., Пістун І.П. Охорона праці (лісопаркове господарство): навч. посіб. / Львів: Ліга-Прес, 2012. 495 с.
6. Гуревич К.М. Профессиональная пригодность и основные свойства нервной системы. Москва: Колос, 1970. 272с.
7. Небылицын В.Д. Основные свойства нервной системы. Москва: Просвещение, 1966. 383с.
8. Котик М.А. Психология и безопасность: изд. 2-е, испр. и дополн. Таллин: Валгус, 1987. 440с.
9. Пістун І.П., Березовецький А.П., Трач А.Ю. Охорона праці (психологія безпеки): навчальний посібник. Львів: Тріада плюс, 2010. 475 с.
10. Законодавство України про охорону праці. Збірник нормативних документів. Київ: Основа, 1995. 114 с.
11. Правила пожежної безпеки в Україні. Київ: Укрархбудінформ, 1995. 326 с.
12. Пістун І.П., Березовецький А.П., Березовецький С.А. Охорона праці в галузі сільського господарства (рослинництво): навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2009. 368 с.

13. Пістун І.П., Березовецький А.П. Городецький І.М. Охорона праці на автомобільному транспорті (дипломне проектування): навчальний посібник. Львів: Тріада плюс, 2009. 320 с.
14. Пістун І.П., Березовецький А.П. Трунова І.О. Охорона праці: навчальний посібник. Львів: Тріада плюс, 2010. 200 с.
15. Пістун І.П., Березовецький А.П., Трач А.Ю. Охорона праці (психологія безпеки): навчальний посібник. Львів: Тріада плюс, 2010. 475с.
16. Пістун І.П., Березовецька О.Г., Трунова І.О., Трач А.Ю., Березовецький А.П. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): навчальний посібник/За ред. І.П. Пістуна. Львів: Тріада плюс, 2011. 436 с.
17. Березовецька І.А, Трунова І.О., Березовецький А.П. Пістун І.П. Охорона праці (лісопаркове господарство): навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2012. 506 с.
18. Пістун І.П., Березовецький А.П., Березовецький С.А. Охорона праці в галузі сільського господарства (тваринництво): навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2012. 506 с.
19. Пістун І.П., Кіт Ю.В, Березовецький А.П., Ліщук М.Є., Стець М.Б. Охорона праці на автомобільному транспорті (будівництво, ремонт, утримання автомобільних доріг): навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2012. 480 с.
20. Пістун І.П., Тимочко В.О., Городецький І.М., Березовецький А.П. Охорона праці (гігієна праці та виробнича санітарія): навчальний посібник. Львів: Тріада плюс, 2015. Ч. II. 224 с.
21. Пістун І.П., Березовецький А.П., Тимочко В.О., Городецький І.М. Охорона праці (гігієна праці та виробнича санітарія): навчальний посібник. Львів: Тріада плюс, 2017. Ч. I. 640 с.
22. Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р.: відповідає офіц. тексту. Харків: Право, 2016. 82 с.
23. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25–26. Ст. 131.
24. Пістун І.П., Березовецький А.П., Ковальчук Ю.О. Охорона праці в галузі сільського господарства (землепорядкування, геодезія): навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2007. 375 с.
25. Пістун І.П., Березовецький А.П., Трунова І.О., Кельман І.І., Затварська Т.Ю. Охорона праці. Практикум: навчальний посібник. Львів: Тріада плюс, 2011. 436 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси, книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНАУ, наукових, науково-технічних та інших бібліотек України.
2. Електронні інформаційні ресурси мережі Інтернет з переліком сайтів:
<http://ukr-tur.narod.ru/bibl/bibliot.htm>
<http://ukrlibrary.org/1101.htm>
<http://www.nbuv.gov.ua/e-Journals/nd/2008-2/08lvioap.pdf>

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ») В АУДИТОРНИЙ ЧАС

Курс передбачає роботу в колективі. Студенти під час лекційних занять ведуть конспект з відповідної теми. Під час заняття або ж в кінці лектор ставить питання, веде діалог з аудиторією для кращого засвоєння теоретичного матеріалу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.